

Nous reptes per al dietarisme català: el cànon. – El V Simposi Internacional de Literatura Autobiogràfica celebrat a la Universitat d'Alacant (novembre, 2008) i organitzat pel Grup de Recerca de Literatura Contemporània del Departament de Filologia Catalana, continuava aprofundint en la investigació sobre la producció autobiogràfica i, aquesta vegada, reprenia l'estudi del gènere protagonista de l'anterior edició. Si en el 2005 es pretenia, a grans trets, donar compte de la diversitat que acull i configura el dietarisme català contemporani,¹ en aquesta darrera convocatòria, el repte no fou menor.

Els dos grans interrogants que s'intentaren respondre a través de les comunicacions i ponències d'aquest simposi eren, d'una banda, intentar acotar els principis que regulen una *poètica*, oberta, del dietari en relació amb el controvertit concepte de cànon. I d'una altra, destriar, del conjunt de la literatura catalana contemporània, quins són el dietaris que podrien ocupar una posició destacada en aquest cànon. Lluny de rígides taxonomies, l'objectiu primordial era plantejar un debat intel·lectual necessari –i inèdit fins ara– que contribuís a definir, amb el màxim rigor, els components que permeten parlar de dietaris de qualitat i que, al seu torn, conduís a reivindicar-ne els millors exponents literaris en català. Conscients de la dificultat i de la importància de l'empresa, es va plantejar aquesta recerca en comparació amb els referents d'altres literatures; així, s'estudiaren els diaris de Gide, Pavese, Gombrowicz, Nin i Pessoa.

Aquest marc internacional completava la visió global que se'n volia oferir i feia de contrapunt a la producció autòctona. Per tal d'aproximar-s'hi, els organitzadors del simposi van partir dels resultats d'una enquesta realitzada prèviament a escriptors, editors, crítics i professors universitaris; els resultats obtinguts, presentats en la ponència inaugural, determinaren la fesomia general d'aquest encontre.

La major part dels títols situats entre els quinze millors dietaris, van ser objecte d'anàlisi. Així doncs, l'indiscutible referent del gènere: *El quadern gris*, de Josep Pla, va compartir tribuna amb *Meditacions en el desert*, de Gaziél, els dietaris de Marià Manent, l'emblemàtica narració d'Antoni Rovira i Virgili, (*Els darrers dies de la Catalunya republicana*) o l'inconfusible *Diari 1918*, de J. V. Foix. Entre els autors més recents, despuntaren com a referents valuosos del gènere, entre altres, Manuel de Pedrolo, Valentí Puig o els valencians Enric Sòria i Vicent Alonso.

No faltaren a aquesta cita ni la controvèrsia sobre el cànon i l'estatus genèric dels dietaris, ni la reflexió sobre la paradoxal absència de dones en el dietarisme català contemporani; així com tampoc es desestimà atendre la difícil relació entre el cànon i els nous formats del dietarisme representats per la blogosfera. Al capdavant, aquest simposi significà un intent notable d'il·luminar la realitat selvàtica d'un gènere en plena ebullició.